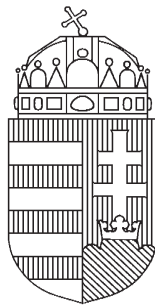

MAGYAR

KÖZLÖNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

Budapest,
2004. november 3.,
szerda

161. szám

Ára: 161,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

		Oldal
304/2004. (XI. 3.) Korm. r.	A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladatairól és hatásköréről szóló 155/1998. (IX. 30.) Korm. rendelet módosításáról	12670
112/2004. (XI. 3.) OGY h.	Egyes honvédelmi tárgyú országgyűlési határozatok módosításáról	12670
113/2004. (XI. 3.) OGY h.	Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 20/2002. (V. 16.) OGY határozat módosításáról.	12671
41/2004. (XI. 3.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	12671
1115/2004. (XI. 3.) Korm. h.	A Magyar Köztársaság Bukaresti Kulturális Központja sepsiszentgyörgyi fiókintézetének létrehozásáról	12679
1116/2004. (XI. 3.) Korm. h.	A gödöllői Grassalkovich Kastély műemléki helyreállításával és fejlesztésével kapcsolatos intézkedésekről szóló 1144/2001. (XII. 29.) Korm. határozat módosításáról	12679
1117/2004. (XI. 3.) Korm. h.	A Közalapítvány a Budapesti Német Nyelvű Egyetemért alapító okiratának módosításáról	12680
1118/2004. (XI. 3.) Korm. h.	A 2004. évtől céltámogatásban részesülő helyi önkormányzatok kiegészítő jegyzékéről	12680
	Helyesbítés	12680

FELHÍVJUK

a tisztelt előfizetőink figyelmét

a Magyar Közlöny utolsó oldalán közzétett 2005. évi előfizetési árakra.

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány rendeletei

A Kormány

304/2004. (XI. 3.) Korm. rendelete

a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
feladatairól és hatásköréről szóló
155/1998. (IX. 30.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladatairól és hatásköréről szóló 155/1998. (IX. 30.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: R.) a következők szerint módosítja:

1. §

Az R. 1. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A miniszter ellátja az Európai Unió közös agrárpolitikája II. pillérét képező vidékfejlesztés (a továbbiakban: vidékfejlesztés), valamint az ehhez tartozó kutatás-fejlesztés irányítását.”

2. §

Az R. 3. §-ának *h*) és *i*) pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(*A miniszter*)

„*h*) irányítja a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalt;

i) az érintett miniszterekkel együttműködve kidolgozza a Közös Agrárpolitika és a Közös Halászati Politika keretei között a tagállami működés stratégiáját és politikáját, gondoskodik azok megvalósításáról és érvényre juttatásáról;”

3. §

Az R. 5. §-a (1) bekezdésének *b*) és *c*) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(*A miniszter az agrárgazdaság irányítása körében*)

„*b*) az érdekelt miniszterekkel együttműködve kidolgozza az agrárpiacon működési koncepcióját, a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően ellátja az agrárpiacon szabályozásával, az agrárpiacon rendtartással, a piaci intervencióval kapcsolatos, hatáskörébe utalt feladatokat; kezeli a gazdasági és közlekedési miniszter egyetértésével a Gazdaságbiztonsági Tartalékot;

c) a Magyar Kormány képviselőjében részt vesz az Európai Unió Közös Mezőgazdasági és Közös Halászati politikájának kialakításában, közreműködik az Európai Unió agrárkereskedelmi politikájával kapcsolatos magyar álláspont kimunkálásában, az agrárminiszteri tanácsban és az ahhoz kapcsolódó bizottságokban képviseli az egyeztetett kormányzati álláspontot; feladatkörében közreműködik a kereskedelempolitikai elvek meghatározásában és azok megvalósítására irányuló szabályozás kidolgozásában;”

4. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, egyidejűleg az R. 6. §-a (1) bekezdésének *d*) pontja hatályát veszti.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,

a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

III. rész HATÁROZATOK

Az Országgyűlés határozatai

Az Országgyűlés

112/2004. (XI. 3.) OGY határozata

egyes honvédelmi tárgyú országgyűlési határozatok
módosításáról*

Az Országgyűlés a hadkötelezettségen alapuló személyes szolgálati kötelezettségek szüneteltetése érdekében:

1. A Magyar Honvédség hosszú távú fejlesztésének irányairól szóló 14/2004. (III. 24.) OGY határozat 10. pontját az alábbiak szerint egészíti ki:

10. ... „Felhívja a Kormányt továbbá arra is, hogy az önkéntes professzionális haderőre történő áttérés érdekében a hadkötelesek behívását szüntesse meg, s a Magyar Honvédség részletes bontású létszámáról szóló 15/2004. (III. 24.) OGY határozat 1. pontjában megállapított legénységi állományú létszámkeretet – a Honvédség feladatainak teljesítéséhez szükséges mértékben – kizárólag szerződéses, illetőleg önkéntes tartalékos katonákkal töltsen fel.”

* A határozatot az Országgyűlés a 2004. november 2-i ülésnapján fogadta el.

2. A Magyar Honvédség részletes bontású létszámáról szóló 15/2004. (III. 24.) OGY határozat 2. pontjából az alábbi szövegrész hatályát veszti:

„a rendszeresített létszámon felül – éves átlaglétsszámként – 150 főt a tartalékos állomány továbbképzésére felhasználhat.”

3. Ez a határozat 2004. november 3-án lép hatályba.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Béki Gabriella s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Dr. Vidoven Árpád s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

—————

**Az Országgyűlés
113/2004. (XI. 3.) OGY
határozata**

**az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról,
tisztviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló
20/2002. (V. 16.) OGY határozat módosításáról***

Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 20/2002. (V. 16.) OGY határozat a következők szerint módosul:

Az Országgyűlés

az Emberi jogi, kisebbségi és vallásügyi bizottságba
dr. Suchman Tamás helyett
Németh Erikát

a bizottság alelnökévé,

az Emberi jogi, kisebbségi és vallásügyi bizottságba
Németh Erika helyett
Szabados Tamást,

az Ifjúsági és sportbizottságba
Burány Sándor helyett
Alföldi Albertet,

az Oktatási és tudományos bizottságba
dr. Kozma József helyett
Alföldi Albertet

a bizottság tagjává

megválasztja.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Béki Gabriella s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Dr. Vidoven Árpád s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

**Az Alkotmánybíróság
határozatai**

**Az Alkotmánybíróság
41/2004. (XI. 3.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában – *dr. Bagi István, dr. Erdei Árpád, dr. Harmathy Attila és dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a kistérségek megállapításáról, lehatárolásáról és megváltoztatásának rendjéről szóló 244/2003. (XII. 18.) Korm. rendelet alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Alkotmánybírósághoz két indítvány érkezett a kistérségek megállapításáról, lehatárolásáról és megváltoztatásának rendjéről szóló 244/2003. (XII. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése tárgyában. Az Alkotmánybíróság az indítványokat – azonos tartalmukra tekintettel – egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

* A határozatot az Országgyűlés a 2004. november 2-i ülésnapján fogadta el.

Az egyik indítványozó az Alkotmány, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.), a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) számos megjelölt rendelkezésébe ütközőnek véli a Kr.-t. Álláspontja szerint a Kr. olyan jogterületet szabályoz, amelyben törvényi szintű szabályozásra lenne szükség, és nincs törvényi felhatalmazása a Kormánynak a Kr. megalkotására. Álláspontját alátámasztandó kiemeli az Alkotmány 43. § (2) bekezdését, amelynek értelmében a helyi önkormányzati jogokat és kötelezettségeket törvény határozza meg, továbbá az Alkotmány 44/A. §-ba foglalt jogokat is olyan garanciális szabályoknak tekinti, amelyek kizárják az alapjogok törvénytől alacsonyabb szintű szabályozását. Hangsúlyozza, hogy az önkormányzati alapjogokat érintő végrehajtási rendeleti jogalkotás kizártsága nem pusztán a kötelezettségeket, hanem a jogokat megállapító kormány- és miniszteri rendeletekre is irányadó. Véleménye szerint a Kr. lényeges, az önkormányzatok hatásköreit érintő kérdéseket szabályoz; mint pl. egyes települési önkormányzatok mely többcélú kistérségi társuláshoz csatlakozhatnak, azok csak egy kistérségi társuláshoz csatlakozhatnak, abból hogyan válhatnak ki.

A másik indítvány szerint: „A rendelet segítségével a kormány az ország olyan új önkormányzati-közigazgatási területi felosztását, szervezeti rendszerét kívánta kialakítani, amelynek alapjait csak maga az alkotmány teremthetné meg, az önkormányzati alapjogokat érintő részletszabályokról pedig csak törvény rendelkezhetne, kétharmados parlamenti többséggel.” „A kormány nem vezetheti be az alkotmányerejű rendeletet. Még olyan módon sem, hogy egy törvény utólag – 2004. május 10-én – felhatalmazást ad »a kistérségek megállapításáról, lehatárolásáról és megváltoztatásának rendjéről« szóló jogszabály kiadására.”

II.

Az Alkotmánybíróság a rendelkező részben foglalt döntését a következő jogszabályokra alapozta.

1. Az Alkotmány rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„35. § (1) A Kormány

a) védi az alkotmányos rendet, védi és biztosítja a természetes személyek, a jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek jogait;

b) biztosítja a törvények végrehajtását;

c) irányítja a minisztériumok és a közvetlenül alárendelt egyéb szervek munkáját, összehangolja tevékenységüket;

d) a belügyminiszter közreműködésével biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzését;

e) biztosítja a társadalmi-gazdasági tervek kidolgozását, gondoskodik megvalósulásukról;

f) meghatározza a tudományos és kulturális fejlesztés állami feladatait, és biztosítja az ezek megvalósulásához szükséges feltételeket;

g) meghatározza a szociális és egészségügyi ellátás állami rendszerét, és gondoskodik az ellátás anyagi fedezetéről;

h) irányítja a fegyveres erők, a rendőrség és a rendészeti szervek működését;

i) az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető elemi csapás, illetőleg következményeinek az elhárítása (a továbbiakban: veszélyhelyzet), valamint a közrend és a közbiztonság védelme érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket;

j) közreműködik a külpolitika meghatározásában; a Magyar Köztársaság Kormánya nevében nemzetközi szerződéseket köt;

k) képviseli a Magyar Köztársaságot az Európai Unió kormányzati részvétellel működő intézményeiben;

l) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket törvény a hatáskörébe utal.

(2) A Kormány a maga feladatkörében rendeleteket bocsát ki, és határozatokat hoz. Ezeket a miniszterelnök írja alá. A Kormány rendelete és határozata törvénnyel nem lehet ellentétes. A Kormány rendeleteit a hivatalos lapban ki kell hirdetni.”

„40. § (1) A Kormány meghatározott feladatkörök ellátására kormánybizottságokat alakíthat.

(2)

(3) A Kormány jogosult az államigazgatás bármely ágát közvetlenül felügyelete alá vonni, és erre külön szerveket létesíteni.”

„43. § (1) A helyi önkormányzatok alapjogai (44/A. §) egyenlőek. Az önkormányzatok kötelezettségei eltérőek lehetnek.

(2) A helyi önkormányzati jogokat és kötelezettségeket törvény határozza meg. Az önkormányzat hatáskörének jogszerű gyakorlása bírósági védelemben részesül, jogai védelmében az önkormányzat az Alkotmánybírósághoz fordulhat.”

„44/A. § (1) A helyi képviselőtestület:

(...)

h) szabadon társulhat más helyi képviselőtestülettel, érdekeinek képviseletére önkormányzati érdekszövetséget hozhat létre, feladatkörében együttműködhet más országok helyi önkormányzatával, és tagja lehet nemzetközi önkormányzati szervezetnek.”

2. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) rendelkezései:

„41. § (1) A települési önkormányzatok képviselőtestületei feladataik hatékonyabb, célszerűbb megoldására szabadon társulhatnak. A társulásnak a 42–44. §-ban foglaltakon kívül más formái is lehetnek. A központi költségvetés pénzügyi kedvezményekkel ösztönözheti társulás létesítését és működését.

(2) A társulás nem sértheti az abban résztvevők önkormányzati jogait.

(3) Törvény a társulási megállapodás egyes feltételeit meghatározhatja.”

„43. § (1) Az érdekelt képviselő-testületek megállapodhatnak két vagy több községet, illetőleg várost és községet ellátó egy vagy több intézmény közös alapításában, fenntartásában és fejlesztésében. Eltérő megállapodás hiányában a közös intézmények fenntartásához az érdekelt képviselő-testületek a településük lakosságszámának arányában járulnak hozzá.”

„44. § (1) A települési képviselő-testület más települési képviselő-testülettel társult képviselő-testületet alakíthat.”

3. A Jat. rendelkezései:

„7. § A Kormány az Alkotmányban meghatározott feladatkörében, illetőleg törvényben vagy törvényerejű rendeletben kapott felhatalmazás alapján ad ki rendeletet.”

4. A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Tft.) rendelkezései:

„2. § A területfejlesztés és területrendezés célja:

a) az ország valamennyi térségében a szociális piacgazdaság kiépítésének elősegítése, a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése, az innováció térbeli terjedésének elősegítése, a társadalmi, gazdasági és környezeti céloknak megfelelő térbeli szerkezet kialakítása;

b) a főváros és a vidék, a városok és a községek, illetve a fejlett és az elmaradott térségek és települések közötti – az életkörülményekben, a gazdasági, a kulturális és az infrastrukturális feltételekben megnyilvánuló – jelentős különbségek mérséklése és a további válságterületek kialakulásának megakadályozása, társadalmi esélyegyenlőség biztosítása érdekében;

c) az ország térszerkezete, településrendszere harmonikus fejlődésének elősegítése;

d) a nemzeti és térségi identitástudat megtartása és erősítése.”

„5. § A törvény alkalmazásában:

(...)

h) *kistérség*: a települések között létező funkcionális kapcsolatrendszerek összessége alapján lehatárolható területfejlesztési-statisztikai egység. A kistérségek területe teljes mértékben és ismétlémentesen lefedi az ország területét és illeszkedik a területfejlesztési-statisztikai régió, a megye, valamint más kistérség határaihoz. Minden település közigazgatási területe csak egy kistérségbe tartozik;”

„7. § A Kormány döntéseiben biztosítja a regionális politika érvényesülését, ennek keretében:

a) előkészíti és az Országgyűlés elé terjeszti

aa) az országos területfejlesztési koncepciót, a területfejlesztési politikát meghatározó irányelveket, célokat és hosszú távú prioritásokat,

ab) az országos és a kiemelt térségekre vonatkozó területrendezési terveket és azok önkormányzatokra is kötelező elemeit,

ac) a területfejlesztési támogatások és a decentralizáció irányelveit, a kedvezményezett térségek besorolásának feltételrendszerét,

ad) az éves költségvetési törvényben a területfejlesztést szolgáló pénzügyi eszközöket és az egyes pénzügyi kedvezményeket;

b) összehangolja a különböző területfejlesztési célokat szolgáló állami pénzeszközöket;

c) pénzügyi támogatást nyújt az országos területfejlesztési koncepcióban meghatározott területfejlesztési programok megvalósításához;

d) dönt – az e törvény 20. § (2) bekezdés a) pontjában és (4) bekezdés a) pontjában meghatározott – a területfejlesztést szolgáló központi és térségi pénzeszközök arányáról;

e) meghatározza a területfejlesztést szolgáló pénzügyi eszközök, az igénybe vehető kedvezmények felhasználási szabályait;

f) kezdeményezheti regionális fejlesztési tanács létrehozását;

g) elfogadja az országos, illetve a regionális fejlesztési tanács javaslata alapján a kiemelt térségekre vonatkozó területfejlesztési koncepciókat és programokat;

h) elősegíti a területfejlesztési települési önkormányzati társulások szerveződését, ösztönzi a fejlesztési programok készítését és a térségi összefogással megvalósuló fejlesztéseket;

i) elősegíti és támogatja az ország határmenti térségeinek a szomszédos országokkal való együttműködését, az európai regionális együttműködést;

j) négyévente beszámol az Országgyűlésnek az ország területi folyamatainak alakulásáról és a területfejlesztési politika, valamint a területrendezési tervek érvényesítésének hatásairól;

k) gondoskodik az országos területi információs rendszer működtetéséről és ennek keretében a tervek nyilvánartásáról;

l) rendeletben meghatározza a miniszterek területfejlesztéssel és területrendezéssel összefüggő feladatait és a miniszterek közötti folyamatos koordináció szabályait;

m) jelöli az Európai Unió Régiók Bizottságába a Magyar Köztársaság nemzeti képviselőit.”

„10. § (1) A települési önkormányzatok képviselő-testületei a közös területfejlesztési célok kidolgozására és megvalósítására jogi személyiséggel rendelkező területfejlesztési társulást hozhatnak létre.

(2) A területfejlesztési önkormányzati társulásokra a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény szabályait kell alkalmazni.”

„27. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg

a) a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek területfejlesztéssel és területrendezéssel kapcsolatos feladatait és a miniszterek közötti folyamatos koordináció szempontjait;

b) a kedvezményezett területek besorolását;

c) a kistérségi megbízottak és a regionális koordinátorok jogállásának és tevékenységének részletes szabályait;

d) a területfejlesztési koncepciók, programok és a területrendezési tervek egyeztetésének és elfogadásának rendjét;

e) a vállalkozási övezetek létrehozásának és működésének szabályait;

f) a területfejlesztéssel és területrendezéssel kapcsolatos információs rendszert és a kötelező adatközlés szabályait;

g) a 20. § (4) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott eszközök differenciált területi elosztását, a törvény 6. § e) pontjában szereplő, az Országgyűlés által meghatározott elvek figyelembevételével;

h) a területi monitoring rendszer feladat- és hatáskörét, szervezeti és működési rendjét;

i) a területfejlesztési önkormányzati társulások működéséhez kapcsolódó költségvetési hozzájárulás mértékét és felhasználásának módját;

j) a területrendezési tervek térségi szabályozása övezeti tervlapjain meghatározott alövezeti határok és a térségi szerkezeti tervben meghatározott infrastruktúra hálózatok nyomvonalainak pontosítására vonatkozó eljárási rendet;

j) a területfejlesztés intézményei törvényességi felügyeletének részletes szabályait;

k) a területfejlesztést közvetlenül és közvetve szolgáló pénzeszközök koordinációjának a pályázati rendszerre is kiterjedő részletes szabályait;

l) a területfejlesztés intézményeinek a fejlesztési elképzelések összegyűjtésével, számbavételével, megvalósításának kidolgozásával, és ezzel kapcsolatos adatszolgáltatás rendjével kapcsolatos feladatait és eljárásrendjét;

m) a kistérségi fejlesztési tanácsok szakmai munkaszervezetei (szolgáltató irodák) létrehozásának, valamint működésének részletes szabályait;

n) a megyei (fővárosi) közigazgatási hivataloknak a kistérségi fejlesztési tanácsok és a Budapesti Agglomerációs Fejlesztési Tanács létrehozásával és a térségi fejlesztési tanács átalakulásával kapcsolatos feladatait, a megalakulással és átalakulással kapcsolatos eljárás rendjét, továbbá az egyeztető fórumok létrejöttének és működésének szabályait;

o) a regionális fejlesztési tanácsokkal a régió társadalmi, gazdasági fejlesztése érdekében kötendő megállapodások részletes szabályait;

p) a területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat készítésének eljárási szabályait és tartalmi követelményeit.”

5. A Tft.-nek a Kr. megalkotása idején hatályos rendelkezései:

„5. § A törvény alkalmazásában:

(...)

h) *kistérség*: a települések között létező funkcionális kapcsolatrendszer összessége alapján behatárolható területi egység, egymással intenzív kapcsolatban lévő, önszerveződő, egymással határos települések összessége;

i) *térség*: különböző területi egységek (a régió, a megye, a kiemelt térség és a kistérség) összefoglaló elnevezése;”

„27. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg

(...)

c) a térségek besorolását és a kiemelt térségek behatárolását;”

III.

Az indítványok nem megalapozottak.

1. Az indítványok alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a Kormánynak volt-e és jelenleg van-e hatásköre a Kr. megalkotására.

Az Alkotmány 35. § (2) bekezdése szerint a Kormány a maga feladatkörében rendeleteket bocsát ki és határozatot hoz. A Jat. 7. §-a pedig úgy rendelkezik, hogy a Kormány az Alkotmányban meghatározott feladatkörében, illetőleg törvényben vagy törvényerejű rendeletben kapott felhatalmazás alapján ad ki rendeletet.

1.1. A Kormány feladatkörét – amelyekben a saját jogán adhat ki rendeletet – az Alkotmány 35. § (1) bekezdése állapítja meg. E feladatkörök között nincs olyan, amelynek alapján, vagy amelyből levezethetően a Kr. kiadható, amely a Kormány hatáskörét ebben megalapozná. A Kormány tehát a „maga” feladatkörében nem szabályozhatja a Tft.-ben meghatározott kistérségek megállapítását, lehatárolását és megváltoztatásának rendjét.

Az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontja szerint a Kormány biztosítja a törvények végrehajtását. E tekintetben az Alkotmánybíróság az 1/2001. (I. 17.) AB határozatában hangsúlyozta: „Az Alkotmány 35. § (1) bekezdésének az a rendelkezése, amelynek értelmében a Kormány „biztosítja a törvények végrehajtását”, nem tekinthető olyan generális felhatalmazásnak, amely a Kormány számára mind az önkormányzati, mind az államigazgatási feladat- és hatásköröket telepítő jog(rendelet)alkotás előtt megnyitná az utat. Döntő itt az, hogy a „maga” feladatkörébe milyen jogszabályokat sorol(nak) az Alkotmány, illetőleg az Alkotmány nyomán kibocsátott törvények.” (ABH 2001, 31, 37.)

A Kormánynak tehát az Alkotmányban megállapított feladatkörében nincs hatásköre a Kr. kiadására.

1.2. A Jat. 7. §-a szerint a Kormány – az Alkotmányban meghatározott feladatkörén túl – törvényben kapott felhatalmazás alapján is kiadhat rendeletet. A Kr. a bevezető részében nem utal törvényi felhatalmazásra.

A Kr. megalkotásakor – egészen 2004. július 8. napjáig – a Tft. akkor hatályos 27. § (1) bekezdés c) pontja alapján, abból levezethetően volt a Kormánynak az adott ügyben rendelet kiadására hatásköre. Ez ugyanis felhatalmazta a Kormányt, hogy rendeletben állapítsa meg a térségek besorolását és a kiemelt térségek behatárolását.

A Kr.-t a Kormány e törvény felhatalmazása alapján adta ki. A Kr. bevezető részében nem utal a törvényi felhatalmazásra. Ez a jogalkotási hiba önmagában azonban nem teszi azt alkotmányellenessé. Az Alkotmánybíróság a Kr. tartalmának vizsgálta alapján állapította meg, hogy a Kr.-t a Kormány a Tft. végrehajtására adta ki.

A Tft.-t módosító 2004. évi LXXV. törvény 19. § (2) bekezdése a Kormány rendeletalkotásra történő felhatalmazását hatályon kívül helyezte. Ettől az időponttól ezért a Kormánynak nincs törvényi felhatalmazáson alapuló hatásköre a térségek, ezen belül a kistérségek megállapítására, lehatárolására és megváltoztatási rendjének szabályozására.

A Tft.-nek az indítvány elbírálásakor hatályos szövege a Kormány feladatait a 7. §-ában határozza meg, ezek között pedig nem szerepel olyan feladat, amelyből hatáskör következne a Kormány részére a kistérségek lehatárolására. A Tft. 27. § (1) bekezdése az *a*) ponttól az *m*) pontig ad felhatalmazást a Kormánynak rendelet kiadására, de ezek között sem szerepel a kistérségek lehatárolása.

1.3. A továbbiakban az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, alkotmányellenesnek minősíthető-e egy végrehajtási jogszabály (itt: a Kr.) akkor, ha az alapjául szolgáló törvényi felhatalmazó rendelkezés hatályon kívül került.

Az 507/B/1995. AB határozatában az Alkotmánybíróság megállapította: „Önmagában az, hogy kormányrendelet meghozatalára felhatalmazást adó törvényszakaszt a törvényhozó hatályon kívül helyezte, a kormányrendeletet nem teszi alkotmányellenessé. Ahhoz ugyanis, hogy a jogszabály felhatalmazása alapján alkotmányosan nyerjen meghozatalt, elegendő, ha meghozatalakor arra vonatkozólag a jogalkotó felhatalmazással rendelkezett. A felhatalmazást adó jogi norma megszűnté a már alkotmányosan megalkotott végrehajtó szabályt nem teszi alkotmányellenessé.” (ABH 1996, 527, 528.)

A Kormány felhatalmazásának a visszavonása tehát az Alkotmánybíróság álláspontja szerint önmagában nem tette alkotmányellenessé a Kr.-t.

2. Ezt követően azt vizsgálta az Alkotmánybíróság, hogy a Kr. a megalkotása idején alkotmányos felhatalmazáson alapult-e. E vizsgálatot megelőzően azonban a következőkre mutat rá.

A helyi önkormányzatok sokféle társulási típust, formát alakíthatnak. Ezek egy része az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés *h*) pontján, az Ötv. társulásokról szóló III. fejezetében szereplő rendelkezéseken alapul. A helyi önkormányzati társulásokra, azok megállapodásaira vonatkozó szabályokat állapít meg az 1997. évi CXXXV. törvény is. Ebben a körben a helyi önkormányzati társulásokra, azok szabályozására az Alkotmány 44/A. § alapján az alapjogokra irányadó alkotmányi rendelkezéseket kell alkalmazni. Utal itt az Alkotmánybíróság arra, hogy a köztársasági elnök indítványára korábban a 31/2004. (IX. 11.) AB határozatában vizsgálta a többcélú kistérségi társulásokról szóló, az Országgyűlés által elfogadott, de ki nem hirdetett

törvény (a továbbiakban: Kkt.) egyes rendelkezéseinek alkotmányosságát. E határozatában megállapította, hogy a Kkt. egyes kérdések szabályozását kormányrendeletre utalta, olyan szabályozásokat, amelyek törvényalkotási tárgyak. A támadott rendelkezések alkotmányellenességét azért állapította meg, mert az Alkotmány 43. § (2) bekezdése szerint az önkormányzati jogokat és kötelezettségeket kizárólag törvény határozhatja meg, és azt nem szabályozhatja kormányrendelet.

A területfejlesztés rendszerében egyrészt önkormányzati társulások működhetnek, másrészt kötelezően működnek a területfejlesztési tanácsok.

Az előbbiekre, az önkormányzati területfejlesztési társulásokra az Alkotmány 43. § (2) bekezdését, 44/A. § (1) bekezdés *h*) pontját, a helyi önkormányzati társulásokra vonatkozó más törvények rendelkezéseit kell alkalmazni, az utóbbiakra, tehát a területfejlesztési tanácsokra viszont a Tft. rendelkezései az irányadók. Ezt a megkülönböztetést a Tft. világosan megtette.

A Tft. 10. § (1) bekezdése szerint: „A települési önkormányzatok képviselő-testületei a közös területfejlesztési célok kidolgozására és megvalósítására jogi személyiséggel rendelkező területfejlesztési társulást hozhatnak létre.”

Ezt a társulást a települési önkormányzatok önként, saját elhatározásuk alapján hozhatják létre, nem kötelező a megalakításuk. Nem kötelező az sem, hogy működési területük azonos legyen a Kr. által tett lehatárolással. A települési önkormányzatok területfejlesztési társulásaira a helyi önkormányzatok társulásaira vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, a Kr. hatálya ezekre nem terjed ki. A Kr. kifejezetten utal arra, hogy az általa adott lehatárolás nem érinti az önkormányzatok társulási szabadságát. [Kr. 1. § (4) bekezdése.] A gyakorlatban is az önkormányzati területfejlesztési társulások működési területe jellemzően eltért a Kr. által adott lehatárolástól.

A területfejlesztési önkormányzati társulások mellett a területfejlesztésben működnek még a kistérségi fejlesztési tanácsok is. Ezek nem önkormányzati társulások, éppen ezért – az indítványokkal ellentétben – ezekre nem vonatkoznak az Alkotmány 43. § (2) bekezdésében, 44/A. § (1) bekezdés *h*) pontjában foglaltak.

A Tft. 10/A. § (1) bekezdése alapján a kistérségben a területfejlesztési feladatok összehangolására, a kistérségi területfejlesztési koncepció elfogadására, közös területfejlesztési programok kialakítására kistérségi fejlesztési tanács működik.

A Kr. a kistérségek megállapításáról, lehatárolásáról és megváltoztatásának rendjéről szól, a kistérséget mint területfejlesztési-statisztikai egységet határolta le. A Tft. meghatározza a törvény alkalmazásában használt alapfogalmakat. A Tft. 5. § *i*) pontja szerint a „térseg” különböző területi egységek (a régió, a megye, a kiemelt térség és a kistérség) összefoglaló elnevezése. A Tft.-nek a Kr. megalkotásakor hatályos 27. § (1) bekezdés *c*) pontja alapján felhatalmazást kapott a Kormány arra, hogy rendeletben állapítsa meg a térségek besorolását és a kiemelt térségek be-

határolását. Ebből a felhatalmazásból tartalmilag levezethető – mivel a térség fogalmába beletartozik a kistérség – a Kormány felhatalmazása arra, hogy a kistérségeket is lehatárolja, a Kr.-t kiadja. A kistérség ugyanis a Tft. 5. §-ának a Kr. megalkotása idején hatályos *h*) pontja szerint a települések között létező funkcionális kapcsolatrendszer összessége alapján behatárolható területi egység, egymással intenzív kapcsolatban lévő, önszerveződő, egymással határos települések összessége. Pontos lehatárolás nélkül nyilvánvalóan nem lenne lehetséges a statisztikai mérés, a területfejlesztési tervezés, programok készítése, a Tft. 2. §-ban meghatározott célok megvalósítása sem, amely teendőket a Tft. ugyancsak a Kormány hatáskörébe sorolta.

Az Alkotmány a területfejlesztésről nem rendelkezik, így az Országgyűlés nagy önállóságot élvez annak törvényi szabályozásában. A Kr. megalkotása idején és a jelenleg hatályos törvényi szabályozás is a területfejlesztést nem önkormányzati feladatként határozza meg, a Tft. csak részfeladatokat ad a helyi önkormányzatoknak a területfejlesztésben. Ezek pedig – az indítvánnyal ellentétben – nem érintik a helyi önkormányzatoknak az Alkotmány 44/A. §-ban megállapított alapjogait, alapvető hatáskör-csoportjait. A Tft. a területfejlesztési feladatok ellátására külön, önálló intézményrendszert alakított ki. (Országos Területfejlesztési Tanács, regionális fejlesztési tanácsok, megyei fejlesztési tanácsok, kistérségi fejlesztési tanácsok stb.) A Kr. a területfejlesztési-statisztikai kistérségeket határolja le. Erre pedig – a fentiek alapján – a Tft.-nek a Kr. megalkotásakor hatályos 27. § (1) bekezdés *c*) pontja adott felhatalmazást a Kormánynak.

3. A másik indítvány azt állítja, hogy a Kr. segítségével új önkormányzati-közigazgatási területi felosztást, szervezeti rendszert alakítottak ki. Ugyanakkor a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló törvényre utal az indítványozó, amely felhatalmazást adott a kistérségek megállapításáról, lehatárolásáról és megváltoztatásának rendjéről szóló jogszabály kiadására. Az Alkotmánybíróság a jelzett, az Országgyűlés által elfogadott – de a jelen indítvány elbírálásakor még ki nem hirdett – törvény egyes rendelkezései alkotmányellenességét a köztársasági elnök indítványa alapján a 31/2004. (IX. 11.) AB határozatában megállapította.

Az indítvány megalapozatlan azért is, mert a kistérségi fejlesztési tanács nem önkormányzati és nem is államigazgatási szint, hanem a területfejlesztés egyik intézménye. Ezt az intézményt pedig az Országgyűlés törvényben kialakíthatja és felhatalmazást is adhatott a Kormánynak arra, hogy a területfejlesztési-statisztikai kistérségeket lehatárolja.

A fentiek alapján megalapozatlanok az indítványoknak azok az állításai, amelyek arra épülnek, hogy a Kr. ellentetes lenne a helyi önkormányzatok társulására vonatkozó törvényi rendelkezésekkel, ezért az Alkotmánybíróság az indítványokat elutasította.

Az Alkotmánybíróság a határozatot az ügy jelentőségére tekintettel tette közzé a Magyar Közlönyben.

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky
dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 687/B/2004.

Dr. Bagi István alkotmánybíró különvéleménye

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Tft.) kialakította a területfejlesztés intézményes rendszerét. A Tft. a területfejlesztés alapegységeiként nevesíti a régiót, a megyét, a kiemelt térséget és a kistérséget, amelyeket összefoglaló néven térségként határoz meg (5. §). A megye kivételével a Tft. meghatározza a térség fogalomba tartozó területi egységek definícióját. A régiót egyfelől tervezési statisztikai területként, másfelől fejlesztési régióként fogalmazza meg. A fejlesztési (funkcionális) régió egy vagy több megyére (a fővárosra), vagy azok meghatározott területére kiterjedő, társadalmi, gazdasági, vagy környezeti szempontból együtt kezelendő területi egység. A kiemelt térség egy, vagy több megyére (a fővárosra), vagy azok meghatározott területére kiterjedő, társadalmi, gazdasági vagy környezeti szempontból együtt kezelendő területi egység, amelynek egységes tervezéséhez és fejlesztéséhez országos érdekek, vagy más jogszabályban meghatározott célok is fűződnek. Kiemelt térség a fővárosi agglomeráció; a kiemelt üdülőkörzetek; a több megyét érintő nemzeti parkok, illetve tájvédelmi körzetek térsége; a határmenti területek és más sajátos térségek. Kistérség a települések között létező funkcionális kapcsolatrendszer összessége alapján behatárolható területi egység, egymással intenzív kapcsolatban lévő, önszerveződő, egymással határos települések összessége, amelynek egyik típusa a városkörnyék (városközpontú kistérség). A Tft. ezen felül különböző térségi kategóriákat jelöl meg. Kedvezményezett térségként definiálja a térségeknek azt a körét, amelyeknek az önkormányzatai, illetve a területükön megvalósuló programok, fejlesztések pénzügyi, gazdasági ösztönzőkkel támogathatók. A kedvezményezett területi egységek között említi a vidékfejlesztési (rurális) térségeket, az ipari-szerkezetátalakítási

térségeket, és az elmaradott térségeket. A területén folytatott tevékenységhez pénzügyi kedvezményeket igénybevevő területként nevesíti a vállalkozói övezetet, az innovációs központokat.

A Tft. meghatározta a központi állami szervek területfejlesztési feladatait. A Kormány feladatait és hatásköreit a törvény 7. §-a részletezi. E feladatokon felül – megalkotásakor – a 27. § (1) bekezdésben többek között arra is felhatalmazást adott a Kormánynak, hogy rendeletben szabályozza a kedvezményezett területek besorolását [b] pont], továbbá a térségek besorolását és a kiemelt térségek behatárolását [c] pont]. Mindezek után a Kormány a Tft. 27. § (1) bekezdés c) pontjának végrehajtásaként meghozta a vállalkozási övezetek létrehozásának és működésének szabályairól szóló 189/1996. (XII. 17.) Korm. rendeletet.

Ilyen körülmények között a Tft. felhatalmazó rendelkezéséből nem állapítható meg, hogy a Kormány a „besorolás” és a „behatárolás” elvégzése során további, különösen önkormányzati jogokat érintő, valamint közigazgatási feladatokat is meghatározó kormányrendelet meghozatalára kapott-e felhatalmazást, vagy a vállalkozási övezetek tárgyában kiadott kormányrendelettel a felhatalmazási rendelkezés tartalmilag „kiürült”.

A fent említettekre utal az, hogy a kistérségek megállapításáról, lehatárolásáról és megváltoztatásának rendjéről szóló 244/2003. (XII. 18.) Korm. rendeletnek (a továbbiakban: Kr.) sem a preambulumban, sem egyéb rendelkezéseiben nem szerepel törvényi felhatalmazás. Tehát maga a Kormány az, amely nem hivatkozik arra, hogy a kistérségek fogalmának meghatározása, határainak megállapítása, megváltoztatásának rendje, az ország területének kistérségekre való felosztása tárgyában kibocsátott rendelet felhatalmazáson alapult volna.

A Tft. a területfejlesztési politika célterületeiként jelöli meg a kistérséget, amelynek az önkormányzatai, illetve a kistérség területén tervezett programok és fejlesztések pénzügyi és gazdasági ösztönzőkkel támogatható kedvezményes területnek minősülnek. A kistérséget egyfelől statisztikai-tervezési kategóriának tekinti, másfelől funkcionális területfejlesztési társulásként kezeli. A területfejlesztés funkciója a kistérségen belül az ott lévő önkormányzatoké. A kistérségi beosztásnak pozitív hozadéka, hogy ösztönzi a települések összefogását. Ugyanakkor a kistérségi területi beosztás, a teljes területi lefedettség azzal a következménnyel jár, hogy az ott lévő önkormányzatok lehetőségeit a kistérségek területétől eltérő, egymást átfedő működésre korlátozza. A felhatalmazás nélkül született kormányrendelet tehát közvetlenül érinti az önkormányzatok mozgásterét, ami sérti az Alkotmány 43. §-ának egészét.

Nem értek egyet a határozat rendelkező részével, és részben az indokolásával. Határozott véleményem az, hogy a Kr. a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 15. §-ával, illetőleg az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével ellentétben törvényi felhatalmazás nélkül született, ezért az

Alkotmánybíróságnak a Kr.-t meg kellett volna semmisítenie.

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet a határozattal. Álláspontom szerint a kistérségek megállapításáról, lehatárolásáról és megváltoztatásának rendjéről szóló 244/2003. (XII. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) alkotmányellenes és ezért megsemmisítését kellene kimondani a határozatban.

Indokaim a következők:

I.

A Kormánynak a jogalkotással kapcsolatos feladatát és hatáskörét az Alkotmány a 35. §-ban határozza meg. A 35. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a Kormány biztosítja a törvények végrehajtását, a 35. § (2) bekezdése alapján pedig a Kormány a maga feladatkörében rendeleteket bocsát ki és határozatokat hoz. A Kr. alkotmányossági vizsgálatánál az a kiindulási kérdés, hogy a Kr. megalkotása az Alkotmány melyik rendelkezésén alapul.

A Kr. preambuluma a következőképpen jelöli meg, hogy a Kormány miért alkotja meg ezt a rendeletet:

„A kistérségnek mint területi egységnek a területfejlesztés, a közigazgatás és a statisztika jövőbeni igényeihez igazítása, a települési önkormányzatok területi besorolásukra vonatkozó igényeinek figyelembevétele, valamint a kistérségi lehatárolások hosszú távú stabilitása érdekében – az Európai Unió statisztikai területi egységeire vonatkozó szabályozásra tekintettel, e szabályozás elveit alapul véve – a Kormány a következő rendeletet alkotja:”

A területfejlesztés, valamint az ezzel kapcsolatos területi statisztikai egységek kérdéseit a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Tft.) szabályozta már a Kr. megalkotását megelőzően. Ebben a témakörben az Országgyűlés törvényalkotása következtében nem lehet tehát szó a Kormány saját hatáskörben végzett rendeletalkotásáról, a Kormány csak a Tft. végrehajtására bocsáthatott ki rendeletet.

Az Alkotmánybíróság az 1/2001. (I. 17.) AB határozatban vizsgálta azt, hogy a Kormány az önkormányzati közigazgatással kapcsolatban alkothat-e rendeletet. A határozat kimondta, hogy a Kormány saját hatáskörébe nem tartoznak önkormányzati ügyek, és az Alkotmánynak a törvények végrehajtását biztosító rendeletalkotási jogkörrel szóló szabálya sem tartalmaz rendelet kibocsátására vonatkozó általános jellegű felhatalmazást [ABH 2001, 31, 36–37.; azonos módon foglalt állást a 31/2004. (IX. 11.) AB határozat, MK 2004/127.].

Az elmondottak szerint a Kr.-t a Kormány nem alkototta meg saját hatáskörében az Alkotmány 35. §-ának (2) bekezdése alapján. Meg kell tehát vizsgálni, hogy a Tft. tartalmaz-e a Kr. megalkotására szóló felhatalmazást.

II.

1. A Tft. szövege ismételten módosult. Annak a kérdésnek a tisztázásához, hogy a Kr. kibocsátására volt-e a Kormány felhatalmazása, a 2003. december 18-án, azaz a Kr. megalkotásakor hatályos szöveget kell alapul venni.

A Tft. 27. §-ának (1) bekezdése *a)*-tól *j)* pontig terjedő felsorolásban határozza meg, hogy mire kap a Kormány felhatalmazást. A Kr.-ben szabályozott kérdésekről („a kistérségek megállapításáról, lehatárolásáról és megváltoztatásának rendjéről”) egyik pont sem rendelkezik. Ezekre a kérdésekre tehát kifejezett felhatalmazás a Tft.-ben nem található.

A Tft. 27. §-a (1) bekezdésének *c)* pontja alapján a Kormány felhatalmazást kap, hogy rendeletben állapítsa meg „a térségek besorolását és a kiemelt térségek behatárolását”. Megvizsgálendő tehát, hogy ez a rendelkezés közvetetten nem ad-e felhatalmazást a Kr.-ben szereplő kérdések rendeleti szabályozására.

2. A Tft. 27. §-a (1) bekezdésének *c)* pontjában szereplő, a térségek besorolására vonatkozó felhatalmazás értelmezéséhez figyelembe kell venni azt, hogy a Kr. megalkotása idején milyen meghatározást adott a Tft. a térség, a kistérség és a kiemelt térség kategóriára.

A Tft. 5. §-a meghatározta, hogy a törvény alkalmazásában az egyes kategóriák milyen jelentéssel szerepelnek. A 2003. december 18-án hatályos szöveg szerint:

- a térség a régió, a megye, a kiemelt térség és a kistérség elnevezésű területi egységek összefoglaló elnevezése,
- a régió egy vagy több megyére (a fővárosra) vagy azok meghatározott területére kiterjedő, meghatározott szempontokból együtt kezelendő területi egység,

- a kiemelt térség egy vagy több megyére (a fővárosra) vagy azok meghatározott területére kiterjedő, meghatározott szempontokból együtt kezelendő területi egység, amelynek fejlesztése országos érdek vagy a fejlesztést jogszabályban meghatározott cél megvalósítása is megköveteli,

- a kistérség „a települések között létező funkcionális kapcsolatrendszer összessége alapján behatárolható területi egység, egymással intenzív kapcsolatban lévő, önszerveződő, egymással határos települések összessége”.

A Tft. 5. §-a szerint tehát a kistérség egyik alapvető ismérve az „egymással intenzív kapcsolatban lévő, önszerveződő” települések összessége. Ez az ismérv ellentétes a kistérségek központból, Kormány által történő kijelölésével.

3. A Tft. más szabályai is azt az értelmezést támasztják alá, amely szerint az 5. § a kistérségek kialakulását önszer-

veződésre és nem a Kormány által történő kijelölésre bízta. A Tft. meghatározza, hogy a területfejlesztéssel kapcsolatban a feladatok miként oszlanak meg. A Kormány feladatait a 7. § tartalmazza. A feladatok között a kistérségek kijelölése nem szerepel. A kistérségek önszerveződésének elvével összhangban a 7. § *h)* pontja a Kormány feladataként csak a területfejlesztési települési önkormányzati társulások szerveződésének elősegítését állapítja meg.

4. A Tft. megalkotásának alap gondolatoként a törvényjavaslat miniszteri indokolása azt emelte ki, hogy „az intézményi rendszert illetően a központosított helyett a többlépcsős decentralizált döntéshozatal valósul meg”. A decentralizált döntéshozatal összehangolását a regionális és a megyei területfejlesztési tanácsok biztosítják. Az indoklás hangsúlyozza, hogy a decentralizált döntéshozatal működőképességének biztosítása érdekében a pénzügyi eszközök egy részét is decentralizálni kell. Az indoklás a törvényjavaslat legfontosabb részének a területfejlesztés és területrendezés térségi intézményrendszerének kiépítését, a decentralizációt jelöli meg. Emellett különös fontosságot tulajdonít az indoklás a helyi források igénybevételenek, az „addíció” elvének. Figyelembe véve, hogy a Tft.-t 1996-ban, azaz a gazdasági problémák súlyos válásának időszakában fogadta el az Országgyűlés, érthető, hogy a területfejlesztés körében is érvényesült a központi költségvetés eszközeinek helyi erőforrásokkal – decentralizáció útján – történő kiegészítésére irányuló törekvés.

A Tft. ezen koncepciója alapján értelmezhető a törvényjavaslat miniszteri indokolásának a Tft. térségekre vonatkozó törvényi meghatározásáról szóló az a magyarázata, amely szerint az egyes térségtípusok közül kiemeli az elmaradott térségeket, továbbá a szerkezet-átalakítás és a mezőgazdasági vidékfejlesztés térségeit, amelyekre az Országgyűlés határozza meg a területfejlesztési koncepciót és az e térségekbe való besorolás kritériumait. Erre a körre korlátozva jelöli meg az indoklás a Tft. 27. §-a (1) bekezdésének *c)* pontjában a Kormány adta azt a felhatalmazást, hogy a konkrét besorolást rendeletben megadja.

Az Alkotmánybíróság 3/1997. (I. 22.) AB határozatában az Alkotmány 44/A. §-a alapján, de a Tft. koncepcióját is figyelembe véve foglalt állást a települési önkormányzatok jogainak védelmében és állapította meg a Tft. 27. §-a (1) bekezdésének *d)* pontjáról, hogy a Kormány csak eljárás kérdése rendezésére kapott felhatalmazást, és a Tft., illetve más törvények határozzák meg a települési önkormányzatok jogait és kötelezettségeit (ABH 1997, 33, 37–38.).

5. A Tft. 27. §-a (1) bekezdésének *c)* pontjában a Kormány adta felhatalmazás – a fenti értelmezés mellett – a térségek besorolására és a kiemelt térségek behatárolására terjedt ki. A Kr. ezzel szemben a kistérségek megállapításáról, lehatárolásáról és megváltoztatásának rend-

jéről szól, meghatározva a kistérség fogalmát, rendeltetését, alapvető jellemzőit, a kistérségek számát és az egyes kistérségekbe tartozó településeket. Ilyen tartalmú rendelet kibocsátására a Tft. hivatkozott rendelkezése nem adott felhatalmazást.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Kormánynak a Kr. megalkotására sem az Alkotmány 35. §-a (1) bekezdésének *b*) pontja, sem 35. §-ának (2) bekezdése alapján nem volt joga. Ezért a Kr.-t meg kellene semmisíteni (a Kr. tartalmának alkotmányossági vizsgálatára így nem is kerülne sor).

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozunk:

Dr. Tersztyánszkyne
dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

A Kormány határozatai

A Kormány 1115/2004. (XI. 3.) Korm. határozata

a Magyar Köztársaság Bukaresti Kulturális Központja sepsiszentgyörgyi fiókintézetének létrehozásáról

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy a Magyar Köztársaság Bukaresti Kulturális Központja részeként fiókintézet létesüljön Sepsiszentgyörgyön;

2. felhatalmazza a nemzeti kulturális örökség miniszterét, hogy a külügyminiszterrel egyetértésben kezdeményezze a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Román Szocialista Köztársaság Kormánya között a Bukarestben Magyar Kultúra Háza és Budapesten Román Kultúra Háza létesítéséről szóló, Budapesten, 1969. november 26-án aláírt Egyezmény módosítását;

3. felhatalmazza a külügyminisztert, hogy a tárgyalások megkezdése előtt diplomáciai úton tájékoztassa a román felet a fiókintézet létesítésének szándékáról;

4. felhatalmazza a nemzeti kulturális örökség miniszterét vagy az általa kijelölt személyt, hogy a 2. pontban megjelölt megállapodást megkösse.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

A Kormány 1116/2004. (XI. 3.) Korm. határozata

a gödöllői Grassalkovich Kastély műemléki helyreállításával és fejlesztésével kapcsolatos intézkedésekről szóló 1144/2001. (XII. 29.) Korm. határozat módosításáról

1. A gödöllői Grassalkovich Kastély műemléki helyreállításával és fejlesztésével kapcsolatos intézkedésekről szóló 1144/2001. (XII. 29.) Korm. határozat 2. pontjának első mondata az alábbiak szerint módosul:

„2. A Kormány az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 33. §-ának (1) bekezdése és 42. §-a, valamint a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 36. §-ának (1) bekezdése alapján a Grassalkovich-kastélyegyüttes műemléki helyreállítása érdekében a Gödöllői Királyi Kastély Kht. által igényelt hitelfelvételhez készfizető kezességet vállal 1,262 milliárd forint összegű hitel, valamint annak járulékai visszafizetésére a mellékletben foglaltak szerint.”

2. A határozat melléklete helyébe e határozat *melléklete* lép.

3. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

Melléklet
az 1116/2004. (XI. 3.) Korm. határozathoz

[Melléklet
az 1144/2001. (XII. 29.) Korm. határozathoz]

Adatlap a Kormány központi költségvetés terhére történő egyedi kezességvállalásához

1. Felhatalmazás megjelölése: 2000. évi CXXXIII. törvény 36. § (1) bekezdése.

2. Nemzeti érdek megnevezése: a Grassalkovich Kastély műemléki helyreállításához fűződő érdek.

3. Kezességvállalás indoka: a beruházás kedvező feltételekkel történő finanszírozása.

4. Kezességvállalás mértéke vagy összege: 1,262 milliárd forint, valamint járulékai.

5. Kezességvállalás feltételei: a 151/1996. (X. 1.) Korm. rendeletben előírtaknak megfelelően, kezességvállalási díj kikötése nélkül.

6. Közbeszerzésekről szóló törvény alkalmazása: a hitel felhasználása során a közbeszerzési törvényt alkalmazni kell.

7. Hitelfelvevő vagy fizetésre kötelezett megnevezése: Gödöllői Királyi Kastély Közhasznú Társaság.

8. Hitelnyújtó megnevezése: Magyar Külkereskedelmi Bank Rt.

9. Kezesség típusa: készfizető kezesség.

10. A típus megválasztásának indoka: a kezesség a hitelszerződés biztosítékaul szolgál, a kedvező hitelfeltételek elnyerése érdekében szükséges.

11–12. A kezességvállalással biztosított fizetési kötelezettség (tőke + járuléka) esedékessége évenként: a módosított hitelszerződésnek megfelelően, a hitel végső lejáratára 2008.

13. A kezesség érvényesítésének valószínűsítése évenként: 0.

14. A kezességre vonatkozó szerződés aláírásának várható időpontja: a Gödöllői Királyi Kastély Kht. és a Magyar Külkereskedelmi Bank Rt. között létrejött hitelszerződés-módosítás aláírásától függően.

—————

A Kormány
1117/2004. (XI. 3.) Korm.
határozata

a Közalapítvány a Budapesti Német Nyelvű Egyetemért alapító okiratának módosításáról

A Kormány

1. módosítja a Közalapítvány a Budapesti Német Nyelvű Egyetemért (a továbbiakban: Közalapítvány) alapító okiratát, és elfogadja annak egységes szerkezetbe foglalt módosított alapító okiratát;

2. felhatalmazza az oktatási minisztert, hogy a Közalapítvány alapító okirata módosításának bírósági nyilvántartásba vétele során az Alapító nevében eljárjon;

Felelős: oktatási miniszter

Határidő: azonnal

3. elrendeli a Közalapítvány módosított, egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratának – a bírósági nyilvántartásba vételt követően – a Magyar Közlönyben történő közzétételét.

Felelős: oktatási miniszter

Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

Határidő: a bíróság határozatának jogerőre emelkedését követően azonnal

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,

a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

—————

A Kormány
1118/2004. (XI. 3.) Korm.
határozata

a 2004. évtől céltámogatásban részesülő helyi önkormányzatok kiegészítő jegyzékéről

1. A Kormány

a) egyetért azzal, hogy a helyi önkormányzatok 2004. évi céltámogatási kiegészítő jegyzéke a Belügyminisztérium és a Pénzügyminisztérium által közzétételre kerülő együttes közlemény szerint jelenjen meg;

b) felkéri a belügyminisztert és a pénzügyminisztert, hogy haladéktalanul gondoskodjon az együttes közleménynek az Önkormányzatok Közlönyében történő közzétételéről.

Felelős: belügyminiszter

pénzügyminiszter

Határidő: azonnal

2. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,

a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter

Helyesbítés: A Magyar Közlöny 2004. évi 147. számában (2004. október 13.), a 12157. oldalon jelent meg a Köztársaság Elnökének 128/2004. (X. 13.) KE határozata ügydöntő népszavazás elrendeléséről (KEH ügyszám: V-1/2011/2004.).

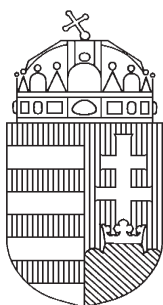
Továbbá a Magyar Közlöny 2004. évi 157. számában (2004. október 28.), a 12559. oldalon jelent meg a Köztársaság Elnökének 144/2004. (X. 28.) KE határozata ügydöntő népszavazás elrendeléséről (KEH ügyszám: V-1/3544/2004.).

Az említett köztársasági elnöki határozatok helyes címe a következő:

– A Köztársaság Elnökének 128/2004. (X. 13.) KE határozata ügydöntő népszavazás időpontjának kitézéséről

– A Köztársaság Elnökének 144/2004. (X. 28.) KE határozata ügydöntő népszavazás időpontjának kitézéséről

(Kézirathiba)

A MAGYAR HIVATALOS KÖZLÖNYKIADÓ megjelentette a

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK HIVATALOS GYŰJTEMÉNYE 2003

című kilenckötetes kiadványt.

A jogszabálygyűjteményt a Miniszterelnöki Hivatal és az Igazságügyi Minisztérium a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan név- és tárgymutatóval, kiegészítő jegyzetekkel, valamint változásmutatóval látta el.

A jogszabálygyűjtemény I., II., III., IV., V., VI., VII. VIII. és IX. kötetének ára: **229 425 Ft áfával.**

A kötetekre szóló megrendelést a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) kérjük eljuttatni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐ LAP

Megrendeljük a

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK HIVATALOS GYŰJTEMÉNYE 2003

című kilenckötetes kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény rendelkezik – többek között – a Magyar Köztársaság Kormánya hivatalos lapjának, a **Határozatok Tárá**nak megjelentetéséről.

A Határozatok Tárát szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal a Szerkesztőbizottság közreműködésével, évente mintegy 60 alkalommal jelenik meg.

A Határozatok Tára a Kormánynak azokat a határozatait (kétezres) közli, amelyeknek közzétételét a Kormány elrendelte, továbbá tartalmazza a miniszterelnök határozatait, a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter határozatait, valamint a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek, az önkormányzatok közleményeit, hirdetményeit, különféle tájékoztatóit, továbbá azokat a közleményeket stb., amelyeket a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter engedélyez.

A Határozatok Tára megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címén (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357) vagy a 318-6668 faxszámán.

Éves előfizetési díja a 2004. évre: 16 836 Ft áfával. (Éves előfizetési díja 2005. évre: 20 424 Ft áfával.)

Példányonként megvásárolható a kiadó közlönnyboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Tel./fax: 267-2780).

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a

HATÁROZATOK TÁRA

című lapot ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házsám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

2004. évi előfizetési díj egy évre: 16 836 Ft áfával. 2005. évi előfizetési díj egy évre: 20 424 Ft áfával.

félfévre: 8 418 Ft áfával. félfévre: 10 212 Ft áfával.

Csekket kérek a befizetéshez

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát!

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

Miért jogos a választás?

TÍZ ÉV TAPASZTALAT

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó elektronikus jogszabály-gyűjteménye egy évtizede a jogalkalmazók szolgálatában.

HIVATALOS FORRÁS

Jogszabályi felhatalmazás alapján, a Magyar Közlöny nyomdai tőpéldányáról a Miniszterelnöki Hivatal felügyeletével készül.

BŐVÜLŐ TARTALOM

A jogszabály-szolgáltatást a megszokott adatbázisokon és funkciókon kívül már a legfontosabb törvények magyarázatai is kiegészítik.

LEGJOBB ÁR

Előfizetési díjaink más, hasonló szolgáltatást nyújtó termékek áránál garantáltan és tartósan kedvezőbbek.

ONLINE SZOLGÁLTATÁS

Előfizetőink ingyenesen letölthetik a hőközi jogszabályváltozásokat, vagy akár naponta frissíthetik a CD adatállományát.

EU-JOGI KAPCSOLAT

Tartalmazza az EU-jogszabályokra utaló hivatkozásokat, amelyek alapján a szövegek EU Jogtárunkból behívhatók.

TERMÉKTÁMOGATÁS

A felhasználói kézikönyvön kívül ingyenes zöldszámunk és internetes honlapunk nyújt segítséget, igény esetén a kezelést betanítjuk.

HIVATALOS CD JOGTÁR
HATÁLYOS JOGSZABÁLYOK HIVATALOS GYŰJTEMÉNYE

www.mhk.hu
06 (80) 200-723

MOST KEDVEZMÉNNYEL, RENDSZERBE LÉPÉSI DÍJ NÉLKÜL!

A kiadó ajánlata: a Hivatalos CD Jogtár éves előfizetői az **EU Jogtár**at most **50% kedvezménnyel** rendelhetik meg!

- Előfizetem a **Hivatalos CD Jogtár** önálló változatát egy évre ..... példányban.
(Többfelhasználós hálózati verzióinkról kérjük, érdeklődjön zöldszámunkon!)
2005. évi előfizetési díj: **72 000 Ft + áfa**, rendszerbe lépési díj nincs.
- Előfizetem az **EU Jogtár** önálló változatát egy évre .... példányban.
2005. évi előfizetési díj: **30 000 (60 000 Ft -50%) + áfa**, rendszerbe lépési díj nincs.

Az előfizetés(ek) időtartama: 2005. január–december.

Név, cím: .....

Ügyintéző, telefon: .....

Kézbesítési cím és név: .....

Dátum: ..... Cégszerű aláírás: .....

Az akció a 2004. december 31-ig beérkezett előfizetésekre vonatkozik. Kérjük, hogy a szelvényt a Magyar Hivatalos Közlönykiadó **1394 Budapest 62, Pf. 361** postacímére, illetve a **266-8906-os** vagy a **266-5190-es** faxszámra küldje vissza. Megrendelését feladhatja a **www.mhk.hu** honlapon vagy a **cdjogtar@mhk.hu** e-mail címen is.

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosan tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2005. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utacím-megjelöléssel).

Az esetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levél cím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2005. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	89 148 Ft/év	Közlekedési Értesítő	22 080 Ft/év
Hivatalos Értesítő	13 248 Ft/év	Kulturális Közlöny	17 112 Ft/év
Határozatok Tára	20 424 Ft/év	Külgazdasági Értesítő	17 940 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	4 968 Ft/év	Munkaügyi Közlöny	13 800 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	17 112 Ft/év	Oktatási Közlöny	19 872 Ft/év
Bányászati Közlöny	4 416 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	27 600 Ft/év
Belügyi Közlöny	22 908 Ft/év	Statisztikai Közlöny	11 868 Ft/év
Egészségbiztosítási Közlöny	19 044 Ft/év	Szociális Közlöny	14 076 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	23 736 Ft/év	Turisztikai Értesítő	10 488 Ft/év
Ellenőrzési Figyelő	3 036 Ft/év	Ügyességi Közlöny	5 796 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	16 560 Ft/év	Magyar Közigazgatás	8 556 Ft/év
Gazdasági Közlöny	21 528 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	4 416 Ft/év
Hírközlési Értesítő	5 796 Ft/év		
Ifjúsági és Sport Értesítő	4 416 Ft/év	Élet és Tudomány	9 936 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	14 352 Ft/év	L'udové noviny	2 484 Ft/év
Informatikai és Hírközlési Közlöny	19 872 Ft/év	Neue Zeitung	4 140 Ft/év
Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítő	13 524 Ft/év	Természet Világa	5 520 Ft/év
Közbeszerzési Értesítő	94 700 Ft/év	Valóság	6 624 Ft/év

Kibővített Cégek Közlöny CD

2005 januárjától – előfizetői jelzések alapján – az elektronikus Cégek Közlöny olyan területekkel bővül, amelyeket az üzleti környezetben működő felhasználóink jelentős hányada a naprakész információszolgáltatás alapvető részének tekint és igényel.

A továbbra is heti rendszerességgel megjelenő lemez a **Cégek Közlöny** hatályos és hiteles céginformációs adatbázisán kívül ezután a **Közbeszerzési Értesítő** és a **Versenyfelügyeleti Értesítő** című hivatalos lapok információit is tartalmazni fogja.

A kibővített CD 2005. évi éves előfizetési díja: 25%-os áfával 111 900 Ft, fél évre 55 950 Ft.

A 32 éves Híri Jogtanácsadó hagyományait viszi tovább 2005 januárjától a Jogtanácsadó.

Az új név és formátum olvasóink igényei alapján kibővített tartalmat, új rovatokat és nagyobb oldalterjedelmet is takar.

Szerzőink ezután is olyan elismert szakemberek lesznek, akik elméleti és gyakorlati kérdésekben egyaránt jártasak, a témaválasztásban pedig továbbra is szem előtt tartjuk olvasóink kívánságait.

Az új **Jogtanácsadó** 2005. évi éves előfizetési díja: 5796 Ft áfával, fél évre 2898 Ft áfával.

A HIVATALOS CD JOGTÁR hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2005. évi éves előfizetési díjai: (Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	72 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	186 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	120 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	249 600 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	150 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	436 800 Ft

Egyszeri belépési díj: 7200 Ft.

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2004-es évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Hatályos jogszabályok online elérése: a naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a **www.mhk.hu** címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában, illetve megrendelhető a **www.mhk.hu/kozlonybolt** internetcímen.

2004. évi éves előfizetési díj: 73 140 Ft. Egy példány ára: 161 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +161 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

04.2904 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.

